

Oktobra beigās Limbažu novada delegācijas sastāvā uzaicināta piedalīties Ķeņingradas universālās zinātnes bibliotēkas novadpētniecības lasījumos "Zemstu tradīcijas: gadi zemes reformai Krievijā"*, kas tika rīkoti bibliotēka gadu jubilejas svinību ietvaros, un pieredzes apnē Ķeņingradas apgabala bibliotēkās.

Atzīmējot vietējo pašpārvalžu izveides 150.gadskārtu Krievijas novadpētnieki no dažādām Ķeņingradas apgabala vietām uzsāk ar priekšlasījumiem par vietējo pārvalžu vēsturisko veidošanu funkcijām un darbību, tai skaitā rūpēm par tautas labklājību veselību un izglītību. Dzirdējām daudz interesantu pētījumu par lauku skolu sanitāro stāvokli un slimnīcu izveidi, pašvaldību pastmarkām u.tml. Datu apstrādes nodalas vadītāja Irina Briede no Limbažu Galvenās bibliotēkas un Viljenes pagasta pārvaldes vadītājs Ilmārs Dzenis uzstājās ar mūsdienīgu tēmu "Latvijas bibliotēkas Latvijā. Dialogs ar pašvaldību un pozitīvu pārmaiņu piemēri". Dzirdētais un prezentētais izraisīja interesi daudzos turienes kolēgos, kuri pieteicās turpmākai pieredzes apmaiņai sadarbībai.

Jāteic, ka ciemošanās laikā Sankt-Pēterburgā, guvām vairāk iespaidu un jaunu draugu – sadarītāju, nekā bija cerēts. Jau pirmajā vakarā pēc Limbažu Galvenās bibliotēkas (LGB) direktori Dzintras Justas ierosmes devāmies uz tikšanos ar Pēterburgas Latviešu nacionālās kultūras autonomijas prezidenti Margaritu Vovku, kura mūs kopā ar Pēterburgas latviešu biedrības "Daudzi biedri" laipni sagaidīja Nacionālitāšu literatūras bibliotēkā. Šeit, dzerot tēju un klausoties biedrīvistu stāstījumā, uzzinājām par izglītošanās un kultūras apmaiņas iespējām, kurās bibliotēkās sadarbojoties ar nacionālajām biedrībām, sniedz pilsētas mazākumtautību iedzīvotājiem. Interesants bija aplūkot katras tautas grāmatu krājumu, kas bija papildināts ar nacionālajiem suvenīriem. Īsti prieku izjutām, turot rokās bibliotēkas un latviešu biedrības izveidoto biezo mapi par Latvijas kultūrkanonu. Vienojāmies, ka varam turpmāk sadarboties kultūras apmaiņā, sniegt savu ieguldījumu ar latviešu grāmatu dāvinājumiem, gan ceļojošām izstādēm.

Mūsu Sankt-Pēterburgas kolēģi bija sarūpējuši ne vien teicamu uzņemšanu un sadzīves apstākļus arī padomājuši par pieredzes apmaiņas bagātināšanas pasākumiem plašajā bibliotēkas apkārtērijā. Ar lepnumu viņi izrādīja vienu no Ķeņingradas apgabala skaistākajām bibliotēkām, atrodas bijušajā Somijas teritorijā – Vīborgā (Viipuri). 1927.gadā jaunais somu arhitekts Alvars Ār savu avangardisko, bet funkcionālo risinājumu uzvarēja bibliotēkas celtniecības projektu konkursā. 1935.gada celtā ēka vēsturisko notikumu gaitā piedzīvojusi nebaltas dienas, taču kopš 1994. pakāpeniski atjaunota, paralēli apkalpojot savus lasītājus. 2010.gadā ar valsts finansiālu atbalstu miljonu rubļu apjomā tika uzsākts vērienīgs 3000 kvadrātmētru plašās ēkas restaurācijas darbs, izmantojot autentiskus materiālus, lai saglabātu šo arhitektūras šedevru kā bibliotēku kultūrā mantojumu. Šobrīd pilsēta lepojas ar pasaulslavenā somu arhitekta celtni, kas ir vienīgā visā Krievijā. Bez bibliotēkas vadītājas stāstījuma mums būtu bijis grūti aptvert, ka šī elegantā bibliotēka projekts pirms gandrīz simts gadiem – tik moderns izskatījās tās veidols: ar zāli sarīkojumiem, koncertiem, konferencēm, plašām lasītavām, ērtām, pārskatāmām divpakāpju lasītāju apkalpes zonām.

Vīborgā aplūkojām arī "Biblioteka Na Rubezhnoy, 18", kura darbojas kā metodiskais centrs Viborga rajonā. Bibliotēkas direktore Irina Semjonova dalījās savā redzējumā par mūsdienīgas bibliotēku iekārtojumu un daudzpusīgo darbošanos. Šīs nelielās bibliotēkas funkcionālais risinājums pakāpē idejai: lai katrs centimetrs darbojas, lai katrs apmeklētājs šeit jūtas gaidīts! Bijām patīkami pāršķirēti par jaukajiem bērnu stūriņiem, gan multimediju zāli ar mākslas nodaļu, kas iekārtota, iesaistīta projektā par Krievu muzeja popularizēšanu. Piedaloties konkursā par labāko kultūras projektu Viskrievijas mērogā, bibliotēka izveidojusi multimediju CD "Virtuālas pastaigas pa Monrepo parku" pievēršot uzmanību senā klinšu ainavu parka kādreizējai godībai. No šīs darbīgās bibliotēkas var iegūt neskaitāmas idejas ceļamaizei uz Latviju. Ceļā uz Vīborgu pa bibliobusa logu mums bija iesākta redzētā Somu līča ainavas un greznos piejūras vasarnīcu rajonus, kā arī apmeklēt pieaugušo un bērnu bibliotēkas pilsētā Roščino. Bibliotēkā iekārtota mūsdienīga – tehniski aprīkota novadpētniecības ekspozīcijām par Raivolo-Roščinas vēsturi un zviedru tautības dzejnieci Edith Södergran (1891-1945), kura šeit dzīvojusi.

Noslēdzot mūsu viesošanos kultūras pilsētā Sankt-Pēterburgā, tikām uzaicināti apmeklēt Krie Nacionālo bibliotēku. Tā ir senākā bibliotēka pilsētā, izveidota pēc imperatores Katrīnas II pavēle kādreiž tā arī saukusies – Imperatora publiskā bibliotēka. Pa bibliotēkas seno unikālo grāmatu val mūs izvadāja bibliotēkas bibliogrāfijas un novadpētniecības nodaļas vecākā zinātniskā līdzstrādn vienlaicīgi – Krievijas Bibliotēku Asociācijas novadpētniecības sekcijas priekšsēdētāja N.M.Balac Viņa bija ieinteresēta sadarbībai ar Latvijas bibliotēkām novadpētniecības jautājumos, neatkarī bibliotēkas statusa un apjoma, jo, viņasprāt, tieši mazās bibliotēkas mēdz paveikt lielas inovācijas. Savukārt mūsu intereses saistījās ar dokumentu izpēti par komponistu Baumaņu Kārli, savu darba mūžu - vairāk kā 20 gadus bija pedagogs dažādās Pēterburgas izglītības iestādēs. N.M.Belacka bija pārliecināta, ka bibliotēkas unikālajā rokrakstu un citu seno dokumentu krājums noteikti būtu iespējams atrast kādu papildinājumu ziņām par mūsu novadnieku, tāpat arī dokumenti no tostarp vēsturiskas kartes, kur redzama arī mūsu novada teritorija. Šajās piecās dienās pārējās izbaudījām mūsu kaimiņautas kolēģu sirsnību un viesmīlibu, tāpat arī ieinteresētību profesionālajām sadarbībām. Apbrīnojām viņu pamatīgo veikumu vērtību izpētē un saglabāšanā. Par pierējumiem plašāk stāstīsim un rādīsim saviem kolēģiem bibliotekāru seminārā 27.novembrī.

Mārīte Purmale, Vijkenes bibliotēkas vadītāja

*Vēsturiski termini: земство - zemste ; земский – zemes-

foto galerija

Три ключевых слова: Петербург, Ленинградская область, сотрудничество

В конце октября делегации Лимбажского района было предложено принять участие в краеведческих чтениях, Ленинградской областной универсальной научной библиотеки (ЛОУНБ): «Традиции земств». К 150-летию земской реформе в России», которые были проведены в рамках 70-летнего юбилея библиотеки и обмена опытом в библиотеках Санкт-Петербурга и Ленинградской области.

Отмечая 150-ти летний юбилей создания местных органов власти, этнографы из различных мест Ленинградской области выступили с изложением исторического формирования земств, их функций и мероприятий, включая заботу о народном благосостоянии, здравоохранении и образовании. Руководитель отдела обработки данных Лимбажской главной библиотеки Ирина Бриеде и Глава администрации волости Вилькене Илмар Дзенис выступили с современной темой «Сельские библиотеки в Латвии. Диалог с властями и примеры позитивных перемен». Данная презентация вызвала интерес у многих коллег, которые встретились как раз для дальнейшего сотрудничества и обменом опытом.

Следует отметить, что во время данной выездной встречи я получила больше впечатлений и новых друзей-партнеров, чем надеялась. В первый же вечер, после выступления директор Лимбажской Главной Библиотеки (LGB) Дзинтра Юста со своими коллегами, отправилась на встречу с Маргарет Вовк, президентом Латышской национальной культурной автономии, на которой мы вместе с членами Латышского общества «Даугава» в Санкт-Петербурге приветствовали представителей Библиотеки национальных литератур.

Здесь мы пили чай и слушали выступление активистов ассоциации об образовательных и культурных возможностях обмена, о том, как Библиотека, в сотрудничестве с национальными обществами, обеспечивает городское национальное меньшинство. Было интересно посмотреть по каждой нации инвентарную книгу, которая была дополнена национальными сувенирами. Особое удовольствие я испытала, когда установили и толстую папку Латвийского культурного канона. Мы договорились, что будем продолжать сотрудничать в сфере культурных обменов, вносить свой вклад в виде книжных пожертвований и передвижных выставок.

Наши коллеги из Ленинградской областной универсальной научной библиотеки подготовили не только теплый прием, но и подумали о деятельном обмене опытом в сфере библиотечного обслуживания. С гордостью они показали одну из самых красивых библиотек Ленинградской области, которая находится в Выборге. Здание библиотеки возведено в 1935 г. по проекту финского архитектора – авангардиста Алвара Аалто, с 1994 постепенно ведутся реставрационные работы, параллельно с которыми библиотека продолжала принимать и обслуживать своих читателей. В 2010 г. при государственной финансовой поддержке в объеме 250 млн. рублей был запущен амбициозный проект реставрации 3000 квадратных метров здания, используя подлинные материалы, чтобы поддержать архитектурный шедевр. Теперь Выборг обладает зданием, единственным в своем роде по всей России. Без экскурсии, что нам провел работник библиотеки, нам было бы трудно понять, что это элегантное здание построено почти сто лет назад: современный дизайн, удобные залы для концертов и мероприятий, большой читальный зал.

Также мы посмотрели и библиотеку на Рубежной, 18, которая является методическим центром Выборгского района. Директор библиотеки Ирина Семенова поделилась своим видением планировки современной библиотеки. В этой небольшой библиотеке работает каждый сантиметр

на пользу читателю: мы были приятно удивлены, увидев детские уголки и зал мультимедиа с художественной зоной. Участвуя в конкурсе на лучший культурный проект среди библиотек России, данной библиотекой, был создан компакт-диск «Виртуальные прогулки по парку Монрепо». Благодаря этим встречам мы получили множество идей, которыми сможем воспользоваться в Латвии.

По дороге в Рошино, где должны были посетить местную библиотеку, мы любовались пейзажами Финского залива и роскошными приморскими курортными районами. Библиотека была оборудована по последнему слову техники, в зале краеведения были экспозиция по истории Райвола - Рошино и о шведской поэтессе Эдит Сёдергран.

В заключение нашего визита мы были приглашены в Российскую национальную библиотеку. Это старейшая библиотека в городе, основанная приказом императрицы Екатерины II и носившая ранее название Императорской Публичной библиотеки. В ней нас встретила Надежда Балацкая, старший научный сотрудник и председатель секции "Краеведение в современных библиотеках" Российской библиотечной ассоциации. Она была заинтересована в сотрудничестве с латвийскими библиотеками независимо от их статуса, поскольку, по ее мнению, эти небольшие библиотеки стремятся делать инновационные вещи. В свою очередь, наши интересы были связаны с исследованиями о Карле Бауманисе, который более 20 лет был учителем в различных образовательных учреждениях Санкт-Петербурга. Надежда Балацкая была уверена, что в их библиотеке, безусловно, можно найти информацию, касающуюся нашего земляка, а также документы, в том числе исторические карты, касающиеся нашей страны.

Эти пять дней мы наслаждались атмосферой искренности и гостеприимства, что устроили нам наши коллеги-соседи. Мы восхищаемся их опытом работы в области исследования истории и сохранения информации.

Марита Пурмале, директор библиотеки в Вилькене.